

253.

TOR JONSON

MASSATABELLER

FOR

TRÄDUPPSKATTNING

Femte reviderade och utökade upplagan

*Arbeten af Nikolaus Heidker
von Tafelberg*

progen

MASSATABELLER

Tabelle dromth massa,

FÖR

TRÄDUPPSKATTNING

UTGIVNA AV

TOR JONSON

Professor vid Skogshögskolan
i Stockholm

Femte reviderade och utökade upplagan

C. E. FRITZES K. HOVBOKHANDEL
Stockholm

FÖRORD TILL FEMTE UPPLAGAN.

I nu föreliggande femte upplagan av Massatabeller för träduppskattning hava rätt väsentliga omarbetningar och utökningar gjorts med ledning av sista decenniets vetenskapliga rön och praktiska erfarenheter. Så t. ex. har huvudtabellen givits en ny uppställning för underlättande av beståndsvis taxering, i det att alla dimensioner i samma formklass samlats på ett enda uppslag med den utformning, vari tabellerna partiellt publicerades i tidskriften *Skogen* år 1914. Vidare hava infogats behövlige hjälptabeller för precisionsuppskattning å stående skog enligt de metoder förf. framlagt i *Skogshögskolans Festskrift* samt *Skogsvårdsföreningens tidskrift* h. 3—4 1928. Barkserierna för tall och gran hava något korrigerats samt utökats huvudsakligen med stöd av vid riksskogstaxeringen vunna resultat. För gran hava intagits två specialtabeller utan användning av formkvoten. Tabellen för norrlandsgran har av förf. tidigare publicerats i *Tidskr. f. Norrl. Skogsvårdsförbund* h. 1 1929, medan tabellen för planterad granskog å god mark i södra Sverige är helt ny.

En ny avsmalningstabell för ståendskog har även uträknats, avsedd för stångklavning å 5 meter samt angivande övriga diametrars procentuella storlek på varje udda fot från stubben. Dessutom har den officiella utredningen av år 1922 om »Vid virkesmätning erforderliga relationstal» utnyttjats för upprättande av nya tabeller över kubikmassan hos avverkat rundvirke av olika dimensioner och avsmalningsklasser, varjämte vid utredningen framlagda toppformtal för dylikt virke avtryckts.

Slutligen hava tillväxttabellerna utökats med en hjälptabell för beräkning av tillväxten för vissa ur den stående stammen uttagbara sortiment.

För bättre förståelse av det i tabellerna använda uppskattningssystemet hänvisas till ovan nämnda publikationer samt till följande äldre uppsatser i fackavd. av *Skogsvårdsföreningens tidskrift*: *Taxatoriska undersökningar om skogsträdens form*; I. *Granens stamform* 1910 h. 11; II. *Tallens stamform* 1911 h. 9—10 samt III. *Formbestämning å stående träd* 1912 h. 4.

För mottagande av en del ännu ej publicerade erfarenhetstal och andra uppgifter står jag i tacksamhetsskuld till ledningen för riksskogstaxeringen samt jägmästarna T. Bäckström, I. Heijbel och E. Östlin. Korrekturläsningen av tabellerna har benäget utförts av jägmästare Folke Johansson.

Skogshögskolan i maj 1929.

TOR JONSON.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.

Bruksanvisning:

I.	Massatabeller enligt formkvotssystem	5
	Barkens tjocklek och volym	7
	Bestämning av medelformkvoten	9
	Precisionsuppskattning	13
II.	Speciella massatabeller och sortimentstabeller	15
III.	Avsmalningstabeller	18
IV.	Tillväxttabeller	22

Sifvertabeller:

Tab.	1. Barken i procent av totala volymen	9
›	2. Tabell för bestämmande av formklassen med hjälp av formpunktens läge	26
›	3. Massatabeller enligt formkvotssystem	28
›	4. Brösthöjdsformtal	50
›	5. Formhöjder för mätning å 1.3 samt 1.7 m.	51
›	6. Formhöjder för toppsektionen vid stångklavning å olika höjd från marken	52
›	7. Cirkelytetablell i kvadratmeter	54
›	8. Kuberingstablell för norrlandsgran; diam. i eng. tum	55
›	9. Kuberingstablell för norrlandsgran; diam. i cm.	56
›	10. Kuberingstablell för välslutna granplanteringar	58
›	11. Tabell för närmelsevis uppskattning av ståndsog	60
›	12. Tabell över ungefärliga utbytet av sågtimmer i eng. kbft toppmått	61
›	13. Sortimentstablell vid kapning å viss relativ längd	61
›	14. Sortimentstablell vid kapning å viss relativ diameter	62
›	15. Hjälpstablell för okuläruppskattning av tallbestånd	63
›	16. Hjälpstablell för okuläruppskattning av granbestånd	64
›	17. Avsmalningstabeller för brösthöjdsräkning inom bark	66
›	18. Erfarenhetstal för barktjockleken vid brösthöjd hos tall och gran	72
›	19. Avsmalningstabeller för brösthöjdsräkning av tall på bark	73
›	20. Avsmalningstabeller för stångklavning 5 meter från marken	78
›	21. Tallbarkens tjocklek vid 5 meter från marken	78
›	22. Medelavsmalningen hos sågtimmer av olika avsmalningsklasser	83
›	23. Toppformtal för olika avsmalningsklasser och toppdiametrar	84
›	24. Cylindertablell i kubikfot	85
›	25. Kuberingstablell för toppmått timmer av olika avsmalningsklasser	87
›	26. Tillväxtprocenten hos ett träds grundyta	94
›	27. Tabell för sammanräkning av tillväxtprocenten för ett flertal grundytor	96
›	28. Tillväxtprocenten i formhöjd	98
›	29. Tillväxttablell för olika sortiment av viss relativ toppdiameter	99

Tab. 29.

**Tillväxttabell för olika sortiment, uttagna till viss
relativ toppdiameter.**

Stammens höjd i meter	Form- klass	Sortimentets toppdiameter i % av brösthöjdsdiametern															
		40	45	50	55	60	65	70	75	80	82	84	86	88	90	92	
		Faktorn, c, att multipliceras med p _g															
10	0.60	0.05	0.08	0.11	0.16	0.22	0.31	0.43	0.59	0.81	0.91	1.04	1.20	1.41	1.68	2.00	
	0.65	0.04	0.07	0.10	0.14	0.20	0.29	0.41	0.58	0.83	0.96	1.11	1.28	1.50	1.83	2.08	
	0.70	0.03	0.06	0.09	0.12	0.18	0.27	0.39	0.57	0.83	0.97	1.14	1.35	1.61	1.94	2.35	
	0.75	0.03	0.05	0.07	0.11	0.17	0.25	0.36	0.54	0.80	0.96	1.13	1.38	1.65	2.06	2.50	
12	0.60	0.05	0.08	0.12	0.17	0.24	0.33	0.46	0.64	0.89	1.01	1.17	1.35	1.59	1.89	2.26	
	0.65	0.05	0.07	0.10	0.15	0.22	0.31	0.44	0.62	0.90	1.04	1.22	1.43	1.69	2.04	2.49	
	0.70	0.04	0.06	0.09	0.13	0.20	0.29	0.42	0.61	0.89	1.03	1.23	1.48	1.78	2.14	2.60	
	0.75	0.03	0.05	0.07	0.11	0.18	0.26	0.38	0.57	0.85	1.02	1.22	1.48	1.79	2.24	2.80	
15	0.60	0.06	0.09	0.12	0.18	0.25	0.35	0.49	0.69	0.97	1.12	1.30	1.52	1.80	2.15	2.58	
	0.65	0.05	0.07	0.11	0.16	0.23	0.33	0.46	0.67	0.97	1.13	1.33	1.57	1.88	2.27	2.79	
	0.70	0.04	0.06	0.10	0.14	0.21	0.30	0.44	0.65	0.95	1.11	1.32	1.58	1.91	2.35	2.90	
	0.75	0.03	0.05	0.08	0.12	0.19	0.27	0.40	0.60	0.91	1.08	1.30	1.59	1.96	2.44	3.10	
20	0.60	0.06	0.09	0.13	0.19	0.27	0.38	0.53	0.75	1.07	1.23	1.44	1.70	2.03	2.46	3.03	
	0.65	0.05	0.08	0.12	0.17	0.24	0.35	0.50	0.72	1.05	1.23	1.44	1.73	2.08	2.56	3.19	
	0.70	0.04	0.07	0.10	0.15	0.22	0.32	0.47	0.69	1.02	1.20	1.44	1.73	2.11	2.62	3.30	
	0.75	0.03	0.05	0.08	0.13	0.20	0.29	0.43	0.63	0.97	1.14	1.39	1.71	2.12	2.68	3.45	
25	0.60	0.06	0.09	0.14	0.20	0.28	0.40	0.56	0.79	1.13	1.31	1.53	1.82	2.19	2.68	3.34	
	0.65	0.05	0.08	0.12	0.18	0.25	0.36	0.52	0.75	1.11	1.31	1.54	1.85	2.23	2.77	3.50	
	0.70	0.04	0.07	0.11	0.15	0.22	0.33	0.49	0.72	1.07	1.27	1.51	1.82	2.24	2.80	3.55	
	0.75	0.03	0.05	0.08	0.13	0.20	0.30	0.44	0.66	1.01	1.20	1.46	1.81	2.25	2.84	3.69	
30	0.60	0.06	0.10	0.14	0.21	0.30	0.41	0.58	0.82	1.17	1.37	1.60	1.91	2.30	2.83	3.58	
	0.65	0.05	0.08	0.12	0.18	0.26	0.37	0.54	0.77	1.14	1.35	1.60	1.93	2.35	2.92	3.71	
	0.70	0.04	0.07	0.11	0.15	0.23	0.34	0.50	0.74	1.10	1.31	1.58	1.90	2.35	2.93	3.75	
	0.75	0.04	0.05	0.08	0.13	0.20	0.31	0.45	0.67	1.04	1.24	1.52	1.89	2.35	2.98	3.88	